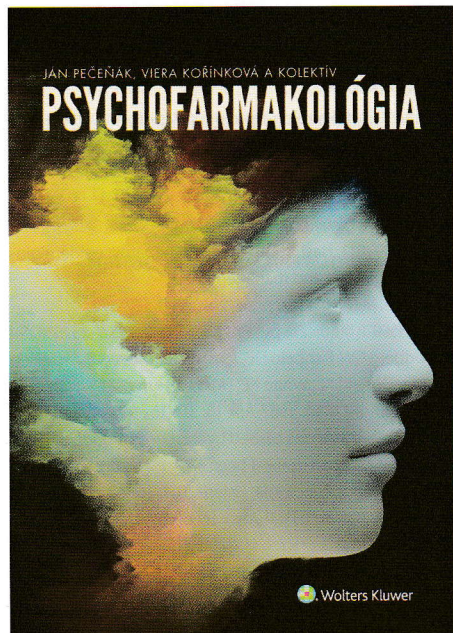

Ján Pečeňák, Viera Kořínková a kolektív: Psychofarmakológia

Vydavateľstvo Wolters Kluwer, december 2016, ISBN: 978-80-8168-542-2

Recenzia knihy

Táto reprezentatívna publikácia sa čitateľovi dostáva do rúk v príznačnej dobe, keďže od vydania Vinařových „Psychofarmak“ (1969 a 1977), Švestkových „Psychofarmak v klinické praxi“ (1995) a jeho precíznych kapitol o psychofarmakách v učebniciach „Psychiatrie“ (Raboch, Zvolský, 2001) a (Höschl, Libiger, Švestka, 2002) a učebnice Rabocha, Andersa, Praška, Hellerovej (2004, 2006): „Psychiatrie. Doporučené postupy psychiatrické péče I, II“, či na Slovensku Kolibáša, Novotného a spol., nebola vydaná ucelená monografia o psychofarmakológii v takomto rozsahu, z toľkých uhlov pohľadu a v takej komplexnosti. Zvlášť cenné na tejto knihe je jej zrozumiteľné zameranie nielen pre psychiatrov, ale aj pre lekárov iných odborov, študentov a dokonca z nej dokáže čerpať aj laik.

S podporou 12 farmaceutických spoločností spojilo svoje sily celkovo 12 autorov, aby na 672 stranách vydali skutočne fundované dielo. Táto monografia je v 24 kapitolách „koncentrátom“ súčasne dostupných, podrobne prepojených znalostí z oblasti klinickej psychofarmakológie v zmysle klasifikácie a jednotlivých delení, ale aj vedomostí o histórii, klinickom skúšaní liekov, celkovom predpisovaní a spotrebe psychofarmák, bezpečnosti a hlásení nežiaducich účinkov, základoch neurofyziológie, animálnych modeloch, súčasnom smerovaní vo vývoji, a dokonca o rastlinných liečivách.

Publikácia obsahuje schematické znázornenia vzorcov jednotlivých látok a mechanizmov pôsobenia, mnoho prehľadných tabuliek, graficky zvýraznené zhrnutia, upozornenia, „messages“, dávkovacie schémy, indikácie podľa SPC, delenia, čo robí knihu veľmi prehľadnou. V knihe sa dá dobre a rýchlo zorientovať, čo nenápadne ale jasne korešponduje práve s použitím jednotnej farebnej štruktúry v každej kapitole a zároveň podčiarkuje podrobnú prepojenosť znalostí, čo tak chýba mnohým učebniciam. V jednotlivých kapitolách nachádzame bohatý zoznam väčšinou zahraničných literárnych odkazov (napr. v kapitole o antipsychotikách 462 citácií). Je užitočné, že autori upozorňujú na potrebu kontroly aktuálnosti informácií, niektoré informácie sú dokladované aj protichodnými argumentmi, čitateľ má možnosť zaujať postoj, či vybrať si, a teda pocíti jednostranného tlaku tu skutočne chýba.

V tejto publikácii – predpokladám vďaka zostavovateľom – sa podarilo vyhnúť tomu, čo je

nočnou morou učebníc, kde je autorom každej kapitoly niekto iný; a síce nejednotnému jazyku či štýlu, čo pôsobí často rušivo. Práve naopak, publikácia pôsobí veľmi kompaktné, kohézne, s pôsobivo vystavanou gradáciou, čo opäť nie je typické pre odborné učebnice. Snáď toto tvrdenie potvrdzuje a zároveň odhaľuje skutočnosť, že túto publikáciu autorka recenzie čítala všade tam, kde sa dalo, napr. v taxíku, na lavičke v parku, na letisku, ale aj na policajnej stanici či vo väznici (čo doteraz zažila len v súvislosti s knihami skôr beletristického typu).

Všetky tieto „zážitky“ spôsobili o. i. to, že táto rozsiahla publikácia bola vcelku rýchlo „prelúskaná“ a doslova nedočkavo miestami čítaná zvlášť pri konštatovaniach typu „...a všetky novšie antipsychotiká si musia s klozapínom „vyriešiť svoj oidipovský komplex“ (str. 25), čo podčiarkuje fakt, že nie každý si také niečo môže dovoliť zakomponovať do odbornej knihy, ale psychiatra hlavný zostavovateľ v sebe nezaprie. Doprajem teda každému, aby mal možnosť sa s touto publikáciou nielen zoznámiť, ale ozaj hoc aj každodenne používať, keďže v nej môže nájsť snáď všetko, čo je v tejto oblasti dnes dostupné. Blahoželám a ďakujem za skutočne vydarené dielo, ktorému, predpokladám ešte hodnú chvíľu nebude len tak niečo konkurovať.

MUDr. Dagmar Breznoščáková, Ph.D.,
predseda Psychofarmakologickej sekcie
Psychiatrickej spoločnosti SLS,
viceprezident SPSS SLS